

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Łodzi II Wydział Cywilny

Przewodnicząca: S.S.O. Dorota Liczberska – Dębska

Protokolant: Agnieszka Jabłońska

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2015 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa M. O.

przeciwko Klubowi Sportowemu (...) w G.

o zapłatę kwoty 2.579, 31 zł

1. zasądza od Klubu Sportowego (...) w G. na rzecz M. O. kwotę 2.579,31 zł (dwa tysiące pięćset siedemdziesiąt dziewięć złotych trzydzieści jeden groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 21 marca 2015 roku do dnia zapłaty i wraz z kwotą 729 zł (siedemset dwadzieścia dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
2. oddala powództwo o odsetki w pozostałej części.

Sygn. akt II C 197/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 lutego 2015 roku M. O. wniósł o zasądzenie od pozwanego Klubu Sportowego (...) kwoty 2.579,31 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu. Na uzasadnienie zgłoszonego żądania powód podał, że w dniu 16 lutego 2012 roku powziął wiadomość o naruszeniu przysługujących mu praw autorskich do (...) Sp. z o.o. poprzez rozpowszechnianie jednego jej fragmentu w serwisie internetowym, (...). M. O. wskazał, że w dniu 13 lutego 2006 roku zawarł z autorem Mapy Polski umowę licencyjną wyłączną, w myśl której uzyskał wyłączne uprawnienie do zezwalania osobom trzecim na rozpowszechnianie fragmentów map metodami poligraficznymi i elektronicznymi. Jej zakresem objęta została również mapa, którą bezprawnie rozpowszechniał pozwany. Umowa licencyjna została zawarta na okres 2 lat. Aneksami nr 1, 2, 3 i 4 umowa ta została odpowiednio przedłużona na kolejne okresy. Bezprawne rozpowszechnianie przez pozwanego na szkodę powoda fragmentów mapy obejmuje okres po zawarciu umowy licencyjnej wyłącznej pomiędzy powodem a Wydawnictwem (...) Spółką z o.o. tj. w okresie po 13 lutego 2006r. Powód wskazał, że jego uprawnienie do dochodzenia roszczeń z tytułu naruszenia praw autorskich w zakresie udzielonej licencji wynika z art. 67 ust. 4 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Wysokość dochodzonej przez powoda kwoty ustalona została stosownie do treści art. 79 ust. 1 pkt 3b ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Według cennika powoda obowiązującego od dnia 1 grudnia 2006 roku wynagrodzenie za korzystanie i rozpowszechnianie jednego fragmentu mapy przez okres nie przekraczający roku w przypadku zamówienia jednego fragmentu wynosi 859,77 złotych. Trzykrotność stosownego wynagrodzenia wynosi zatem 2.579,31 złotych. Pismem z dnia 16 lutego 2012 roku pozwany został wezwany do uregulowania stanu prawnego dotyczącego bezprawnego rozpowszechniania mapy. (pозew – k. 2 –5, pismo z dnia 16.02.2012r. – k. 8).

W odpowiedzi na pozew pozwany klub wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany wskazał, iż nie miał świadomości naruszenia praw autorskich powoda, bowiem wykonanie strony internetowej, na której została umieszczona mapa zostało powierzone osobie zawodowo trudniącej się tymi czynnościami która zarejestrowała domenę, wykonała stronę i została jej administratorem. Przedstawiciele Klubu nie mieli żadnych przesłanek by przypuszczać że w wyniku tych działań zostały naruszone czyjeś prawa. Pozwany podniósł także zarzut przedawnienia roszczenia wywodząc, że pozew został wniesiony dzień po upływie terminu przedawnienia. (odpowiedź na pozew – k.21 – 21 odw.).

Na rozprawie w dniu 22 maja 2015r. pełnomocnik pozwanego cofnął zarzut przedawnienia. Strona pozwana nie kwestionowała praw powoda do spornego fragmentu mapy jako utworu, jak też faktu zamieszczenia go na stronie internetowej klubu.

(protokół rozprawy z dnia 22.05.2015r. – k. 48, czas nagrania 00:03:15).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Zgodnie z przepisem art. 3 ustawy o sporcie (Dz.U. 127/2010 poz .857) uczniowski klub sportowy działa na zasadach przewidzianych w przepisach ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 roku Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. 79/2001 poz.855) z wyłączeniem przepisów o rejestracji – uczniowski klub sportowy podlega wpisowi do ewidencji prowadzonej przez właściwego starostę. Strona pozwana jest stowarzyszeniem (bezsporne, zaświadczenie o wpisie k.24)

Na stronie internetowej Klubu Sportowego (...) w M. został zamieszczony fragment mapy miejscowości M. i okolic, przedstawiające dojazd do pozwanego Klubu Sportowego. (okoliczności bezsporne, wydruki – k.10-12)

W dniu 13 lutego 2006 roku M. O. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą(...) zawarł z A. C. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą E. umowę licencyjną wyłączną, na mocy której A. C., który posiada pełne autorskie prawa majątkowe do cyfrowej mapy Polski oraz wszelkich programów komputerowych zawierających tę mapę lub też jej elementy udzielił M. O. licencji wyłącznej na korzystanie z utworu na polu eksploatacji, jakim jest zezwolenie na wykonywanie praw zależnych poprzez udzielanie sublicencji osobom trzecim na polach eksploatacji w postaci: a) utrwalanie i zwielokrotnianie metodą poligraficzną i elektroniczną oraz rozpowszechnianie w sieciach teleinformatycznych (w tym w sieci Internet oraz sieciach o zbliżonej strukturze i sposobie funkcjonowania) rastrowych obrazów kartograficznych (map) stanowiących element opracowań, o których mowa w § 2 umowy, b) dokonywanie zmian w treści i formie graficznej map poprzez dodawanie własnych punktów wskazujących lokalizację obiektów punktowych, liniowych i powierzchniowych. Licencja udzielona została powodowi bez innych niż wymienione w umowie ograniczeń przedmiotowych i terytorialnych. Strony ustaliły, że powód może dochodzić roszczeń z tytułu naruszenia autorskich praw majątkowych w zakresie objętym licencją wyłączną, a naruszenia autorskich praw majątkowych następują na szkodę (...). Umowa została zawarta na okres dwóch lat liczonych począwszy od daty jej zawarcia. Kolejnymi aneksami nr (...) do w/w umowy przedłużano ją na kolejne odpowiednio do 13 lutego 2010 r. 13 lutego 2012 r. 13 lutego 2014 r. i 13 kwietnia 2017r. Aneksem nr (...) do umowy licencyjnej wyłącznej zawartym w dniu 12 lutego 2010 roku M. O. i A. C. postanowili, że przedmiotem umowy licencyjnej wyłącznej będą również wszelkie mapy oraz programy komputerowe zawierające mapy, opracowane i opublikowane przez E. w okresie do dnia zawarcia aneksu, a nie wymienione w umowie licencyjnej. (umowa licencyjna wyłączna z dnia 13 lutego 2006 roku – k. 13 - 13 odwrót aneksu nr (...) do umowy –k.14 - 15 odwrót)

Fragment mapy opublikowany na stronie internetowej pozwanego jest tożsamy z mapami, do których powodowi przysługuje licencja wyłączna na podstawie w/w umowy licencyjnej. M. O. powziął wiadomość o publikacji na stronie internetowej pozwanego fragmentu mapy będącej przedmiotem w/w umowy licencyjnej wyłącznej w dniu 16 lutego 2012 roku. (okoliczności bezsporne).

Pismem z dnia 16 lutego 2012 roku powód poinformował Klub Sportowy (...), że na jego stronie internetowej zostały bezprawnie utrwalone i rozpowszechnione trzy fragmenty (...) Spółki z o.o., do której autorskie prawa

majątkowe posiadają Wydawnictwo (...) Sp. z o.o., zaś Map 1 - w związku z zawarciem umowy licencyjnej wyłącznej - posiada wyłączne prawo do udzielania zezwoleń na jej rozpowszechnianie. Powód wezwał pozwaną do kontaktu celem uregulowania stanu prawnego dotyczącego bezprawnie zreprodukowanych i rozpowszechnionych obrazów map. (pismo wraz z potwierdzeniem odbioru – k. 8, 9)

Zgodnie z cennikiem M. O., obowiązującym od dnia 1 grudnia 2006 roku, wynagrodzenie za rozpowszechnianie jednego fragmentu mapy przez okres nie przekraczający roku w przypadku zamówienia jednego fragmentu wynosi 699 złotych netto (859,77 złotych brutto), przy czym fragment mapy oznacza 1 sztukę mapy o wymiarach nie przekraczających 20,5 cm x 15,5 cm. (cennik licencyjny Map 1 – k. 16)

Mapy, których wydruki znajdują się na k.10-12 akt są tożsame z mapami, do których M. O. przysługuje licencja wyłączna. (okoliczność bezsporna)

Ceny ujęte w cenniku powoda są faktycznie stosowane w jego przedsiębiorstwie w umowach zawieranych z osobami trzecimi. (umowy – k. 39 – 42, potwierdzenia wpłat – k. 43 - 46)

Sąd uznał za wiarygodny zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci dowodów z dokumentów i oparł się na nim dokonując ustaleń faktycznych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W toku niniejszego postępowania powód dochodził zasądzenia na swoją rzecz kwoty 2.579,31 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty tytułem trzykrotności wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby mu należne tytułem udzielenia zgody na rozpowszechnianie przez pozwaną klub sportowy fragmentu mapy, objętej umową licencyjną wyłączną zawartą przez powoda z autorem mapy. Tak sformułowane roszczenie, co do zasady zasługuje na uwzględnienie.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że powód posiada licencję wyłączną, na podstawie której uzyskał wyłączne uprawnienie do zezwalania osobom trzecim na rozpowszechnianie map wydawnictwa (...) w sieciach teleinformatycznych (w tym w sieci Internet oraz sieciach o zbliżonej strukturze i sposobie funkcjonowania). Licencja była a odpowiednio przedłużana na kolejne okresy i obejmuje okres objęty sporem Zakresem umowy objęta została m.in. Mapa Polski 2001. Okoliczność ta nie była sporna, podobnie jak i to, że mapa stanowi opracowanie autorskie, utwór w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 roku (Dz.U. Nr 90, poz. 631) i podlega ochronie autorsko prawnej przewidzianej w cytowanej ustawie. Zgodnie z art. 1 ust. 1 i 2 pkt 1 w/wym. ustawy przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór). W szczególności przedmiotem prawa autorskiego są utwory kartograficzne wyrażone słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi, posiadające cechy oryginalności i indywidualności. Nie jest możliwe, aby inna osoba nie widząc przedmiotowej mapy, samodzielnie wykonywała mapę identyczną, w taki sam sposób prezentującą nie tylko położenie obiektów, drogi dojazdowe czy też ulice, ale i identycznie dobrane obiekty, czy też nazwy poszczególnych obiektów umieszczone w tych samych miejscach i z takim samym układem grafiki mapy. Każda mapa odzwierciedla istniejący w rzeczywistości układ miast czy ulic, jednakże każdy twórca mapy zawiera w niej samodzielnie dobrane elementy oraz w indywidualny sposób prezentuje rzeczywisty układ tychże miast, czy ulic (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 15 grudnia 2009 r., sygn. akt I ACa 224/10).

Dodatkowo należy podnieść, iż mapa, która została bezprawnie rozpowszechniona przez pozwanego stanowi element programu komputerowego, do którego licencję wyłączną posiada powód. Podlega ona zatem kumulatywnej ochronie prawno autorskiej, nie tylko jako utwór kartograficzny, ale również jako element programu komputerowego.

Jak wskazuje się w literaturze, ochronie autorsko prawnej podlega również dowolnie krótki fragment utworu z zastrzeżeniem spełnienia przez niego cechy twórczości (tak J. Barta w Komentarzu do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, Warszawa 1995, Dom Wydawniczy ABC, s.52). Przedmiotowy fragment mapy niewątpliwie

zawiera elementy twórcze występujące w utworze jako całości, ponieważ fragment mapy zachowuje w sposób niezmienny wszystkie elementy treści i formy graficznej występujące na całej mapie. Jedyną różnicą polega na mniejszej ich ilości.

Bezspornym jest także, że na mocy umowy licencyjnej z dnia 13 lutego 2006 roku powód uzyskał wyłączne uprawnienie do zezwalania osobom trzecim na rozpowszechnianie map wydawnictwa (...) w sieciach teleinformatycznych (w tym w sieci Internet oraz sieciach o zbliżonej strukturze i sposobie funkcjonowania).

Zgodnie z art. 67 ust. 4 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, o ile umowa nie stanowi inaczej, uprawniony z licencji wyłącznej ma prawo dochodzić roszczeń z tytułu naruszenia praw autorskich w zakresie udzielonej licencji. Umowa licencyjna wyłączna zawarta pomiędzy powodem, a autorem mapy takiego wyłączenia nie doznaje, a więc z mocy w/wym. przepisu powód jest legitymowany czynnie do dochodzenia roszczeń objętych pozwem.

Strona pozwana nie kwestionowała praw powoda do spornego fragmentu mapy ani faktu zamieszczenia go na stronie internetowej klubu, a zatem faktu rozpowszechniania mapy. Rozpowszechniając na stronie (...) fragment mapy, do której licencja wyłączna od 2006 roku przysługuje M. O., bez zgody i wiedzy powoda, nie posiadając uprawnienia do rozpowszechniania mapy, pozwany naruszył autorskie prawa majątkowe, co stanowi czyn niedozwolony. Podnoszona przez pozwanego okoliczność, iż wykonanie strony internetowej, na której została umieszczona mapa powierzył osobie zawodowo trudniącej się tymi czynnościami nie ma znaczenia dla ustalenia odpowiedzialności pozwanego, albowiem pozwany dopuścił się rozpowszechniania mapy i za to ponosi odpowiedzialność, niezależnie od tego jaki podmiot odpowiada za naruszenie innych pól eksploatacji /utrwalenie/. Okoliczność kto i kiedy dokonał utrwalenia map, tzn. umieszczenia ich na serwerze pozwanego nie ma znaczenia. Powód nie dochodzi bowiem od pozwanego roszczenia o naprawienie szkody z tytułu utrwalenia map na serwerze, a roszczenia z tytułu rozpowszechniania map w sieci Internet. Zgodnie z art. 50 ustawy prawo autorskie utrwalenie techniką zapisu magnetycznego stanowi odrębne pole eksploatacji (art. 50 pkt. 1) niż rozpowszechnienie za pomocą sieci Internet (art. 50 pkt. 3). Znajduje to dodatkowe potwierdzenie w treści art. 45 ustawy prawo autorskie, zgodnie z którym jeżeli umowa nie stanowi inaczej, twórcy przysługuje odrębne wynagrodzenie za korzystanie z utworu na każdym odrębnym polu eksploatacji. Wprawdzie pozwany powoływał się także na fakt administrowania stroną przez profesjonalistę, jednakże twierdzenie to pozostało gołosłowne i jako takie nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Stosownie do art. 79 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa zaniechania naruszenia, usunięcia skutków naruszenia, naprawienia wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych albo poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności, a w przypadku gdy naruszenie jest zawinione - trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu, wydania uzyskanych korzyści. Z powołanego przepisu wynika, że odpowiedzialność osoby, która dopuściła się naruszenia autorskich praw majątkowych jest niezależna od winy. Osoba ta odpowiada za sam fakt naruszenia prowadzącego do powstania szkody. Wystąpienie winy wpływa natomiast na wielkość zasądzonej kwoty pieniężnej. Działanie jest zawinione, gdy do naruszenia doszło z winy umyślnej bądź nieumyślnej (lekkomyślność, niedbalstwo). Działanie pozwanego polegające na rozpowszechnianiu fragmentów mapy bez uprzedniego uzyskania stosownej licencji uznać należy za działanie zawinione. W tym znaczeniu ochrona praw autorskich ma charakter bezwzględny. To korzystający z cudzego utworu winien podjąć ustalenia czy dany utwór jest objęty ochroną a jeżeli tak – to na czyją rzecz. Pozwany tymczasem podjął żadnych w tym celu kroków. Przepisy zaś nie stopniają tu winy, do przypisania winy naruszcycielowi wystarczy nawet lekkie niedbalstwo. Pozwany nawet nie wykazał, że rzeczywiście wykonanie domeny, a potem administrowanie powierzył profesjonalistcie, nie zgłaszając na tę okoliczność jakiegokolwiek dowodu.

Art. 79 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych zawiera nakaz ustalenia wysokości wynagrodzenia z chwili jego dochodzenia, czyli uwzględnienia stanu rzeczy istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy. Stosowne wynagrodzenie w rozumieniu omawianego przepisu, to takie wynagrodzenie, jakie otrzymałby autor, gdyby osoba, która naruszyła jego prawa majątkowe, zawarła z nim umowę o korzystanie z utworu w zakresie dokonanego

naruszenia (tak: Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 marca 2004 roku, II CK 90/03, OSNC 2005/4/66, Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 26 lutego 1998 roku, I ACa 39/98, OSA 1999/2/6). M. O. wykazał, że gdyby pozwany, który naruszył autorskie prawa majątkowe, zawarł z nim umowę, na mocy której uzyskałby upoważnienie na rozpowszechnianie jednego fragmentu mapy przez okres jednego roku, to powód otrzymałby wynagrodzenie w kwocie 699 złotych netto (859,77 złotych brutto). Uwzględniając fakt zawinionego charakteru naruszenia autorskich praw majątkowych powodowi należy się dochodzona pozwem kwota 2.579,31 złotych (859,77 zł x 3).

Ustaloną w ten sposób kwotę Sąd zasądził na rzecz M. O. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia następnego po dniu doręczenia pozwanemu odpisu pozwu, to jest od dnia 21 marca 2015 roku. Odsetki od dochodzonej przez powoda kwoty Sąd zasądził na podstawie art. 455 kc w zw. z art. 481 § 1 i 2 kc. Dopiero z chwilą doręczenia pozwanemu odpisu pozwu został on skutecznie wezwany do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem i dopiero od dnia następnego po dniu doręczenia odpisu pozwu pozostaje w zwłoce z zapłatą tejże kwoty.

Powód wygrał niniejszy proces w całości, dlatego też Sąd na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 729 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania, zgodnie ze spisem kosztów złożonym przez pełnomocnika powoda, w tym kwotę 129 złotych tytułem opłaty od pozwu i kwotę 600 złotych tytułem kosztów zastępstwa adwokackiego w wysokości przewidzianej przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. 02.163.1348).